

Til
Nærings- og fiskeridepartementet
postmottak@nfd.dep.no

Vår dato: 16.09.2024
Deres dato: 11.07.2024
Deres referanse: 24/705-4

Innspill til Nærings- og fiskeridepartementets etterkontroll av fiskesalgslagsloven

Vi viser til brev av 11. juli d.å. og takker for muligheten til å gi innspill til departementets etterkontroll av fiskesalgslagsloven.

Sjømat Norge støtter at etterkontrollen gjennomføres av en departementsintern arbeidsgruppe. Det er avgjørende at kontrollen er faglig forankret, og at konklusjonene blir offentliggjort i sin helhet, slik de ville blitt ved en ekstern arbeidsgruppe. Videre støtter Sjømat Norge at departementet gjennomfører en juridisk-teknisk gjennomgang av lovens bestemmelser, og vurderer måloppnåelse rettslig og samfunnsøkonomisk. Det at departementet skal vurdere hvordan loven og/eller håndhevelsen av loven eventuelt bør tilpasses for å sikre legitimitet og måloppnåelse er viktig. Det er videre nødvendig å se hen til utviklingen i sjømatnæringen og relevante forhold i førstehåndsomsetningen slik det signaliseres. At departementet vurderer om lovteksten er tilstrekkelig klar og tydelig er også positivt. Sjømat Norge mener at det i dette arbeidet vil være hensiktsmessig å se hen til formålsbestemmelsene i den øvrige fiskerilovgivning slik som havressursloven og deltakerloven.

Fiskesalgslagsloven har virket i over 10 år uten endringer. Førstehåndsomsetningen har endret seg på disse årene; skiftet i maktbalansen mellom fisker og fiskekjøper har blitt enda mer uttalt, og saker i rettsapparatet har vist at fiskesalgslagene har utnyttet sine privilegier i loven for å fremme fiskersidens økonomiske interesser. Å sikre at fiskesalgslagsene organiserer en velfungerende markeds plass som gagnar både kjøper og selger, og legger til rette for aktivitet i Norge, er derfor avgjørende.

Dagens fiskesalgslagslov hviler i stor grad på en forventning om at fiskesalgslagene vil forvalte sin myndighet klokt. Erfaringen fra de siste 10 årene viser at det ikke er en selvfølge. Et viktig premiss for å sikre legitimitet til salgslagssystemet da loven ble vedtatt var å lovfeste ordningen med offentlig kontrollører til salgslagene. Det er fornuftig å se på erfaringen de siste årene for å se om dette premisset står seg, samt om kontrollmekanismene og kravene til notoritet som er formålstjenlige og tilstrekkelig.

I Meld. St. 7 (2023 – 2024) varslet regjeringen at den vil gjennomgå lagsavgiften etter fiskesalgslagsloven § 9 i forbindelse med etterkontrollen, herunder differensiering av avgiftsnivået basert på tjenestene utenlandske fiskere mottar. Sjømat Norge regner med at den vil bli inkludert i arbeidet, selv om det ikke er nevnt eksplisitt i brevet av 11. juli. I forlengelsen av revidering av praksisen med illeggelse av lagsavgift vil Sjømat Norge peke på behov for en grundig

gjennomgang av hvordan § 9 annet ledd praktiseres og forstås, herunder departementets og offentlighetens innsyn i salgslagenes pengebruk.

Sjømat Norge ønsker å bidra konstruktivt inn i det viktige arbeidet departementet nå skal starte. Vi er tilgjengelige for innspillsmøter og ytterligere og mer detaljerte skriftlige tilbakemeldinger om temaene vi har nevnt i dette brevet og andre.

Vennlig hilsen
Sjømat Norge

Kyrre Dale
Direktør Industri
(sign)

Martine Werring-Westly
fagsjef industri og skatt
(sign)